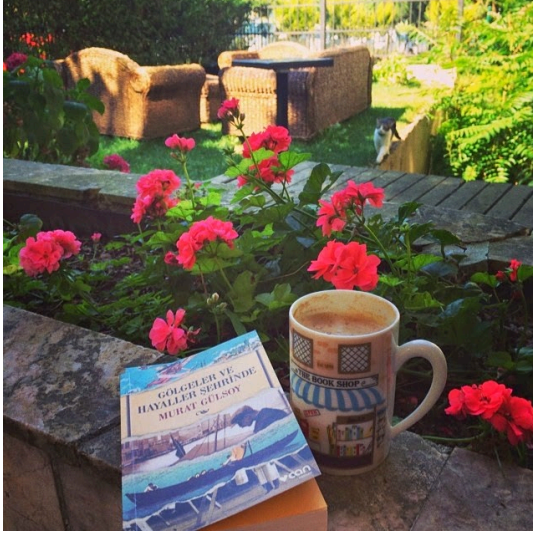

Serendipity

Beklenmedik anda gelen süprizler gibi....

Friday, July 25, 2014

Gölgeler ve Hayaller Şehrinde

Murat Gülsoy yine bomba gibi düşürdü en son romanını piyasaya. Çıkar çıkmaz koşa koşa gidip aldık, gözlerimiz şenlensin, şöyle afilli bir kitap okuyalım dedik. Murat Gülsoy benim gözümde bir Üstad, o hepimizin Ustası.. Yazar yetiştiriyor, okur yetiştiriyor. Edebiyat faaliyetleri düzenliyor, Boğaziçi Üniverisitesi'nde dersler veriyor. Hem öyle ulaşılamaz biri de değil, okurlarıyla dost bir hoca. Mütevazi bir bilgelik onun ki. Binlerce hikaye taşıyor cebinde, beyninde... Ve herkesin bildiği en önemli özelliği: sıkı bir Ahmet Hamdi Tanpınar sever.

Romanlarının neredeyse tümünde ondan izler taşıması bu sebepten.

Son romanı 'Gölgeler ve Hayaller Şehrinde' biraz tarih biraz mitoloji biraz aşk biraz da delilik kokuyor. Ama her şeyden önce bir içsel yolculuk. Ana kahramanımız Fuat romanın başından sonuna öyle bir değişim geçiriyor ki, onun beynine binmiş bizde kürek çekiyoruz kaçınılmaz sona doğru.

Roman biraz Orhan Pamuk'un 'Beyaz Kale' sini andırdı bana. Orada Doğu ve Batı'yı simgeleyen ve daha sonra hangisinin hangisi olduğunu anlayamadığımız karakterler yok. Onun yerine Doğu Batı sentezinin tek vücutta can bulmuş hali var. Fuat hem biraz Batı, hem biraz Doğu.

Yıllardır Edebiyatta okuduğumuz Doğu- Batı farkı meselesine el atıp, onu bu kadar değişik ve canlı hale ancak bir usta yazar sokabilirdi.

Roman stilline gelince 'Epistolary Novel' deriz kendisine. Mektuplar dizini yani.

Her okuyucuya hoş gelmez, ama bana gelir. Daha bir havaya sokar beni. Yazarın yorumları olmadan direk karakterin beynine davetli olursunuz. Sanki tavan arasını karıştırırken unutulmuş bir günlük bulmuşum gibi.

Günlük demişken, romanın en başında bunun aslında bir günlük olduğu, daha sonra mektuba temize çekildiği üzerine vurgulanarak belirtiliyor ki bu da yazardan bize şu mesajı getiriyor. 'Ey Okur, korkma seni mektuplara boğmayacağım, bak arada sırada günlükten bölümler de girecek devreye hatta rüyalar hatta hayaller hatta diyaloglar. Çok akıllıca yapılmış bir manevra. Böylece 'mektupta bu kadar diyalog olur mu canım?' eleştirisinin de üzerine bir çizik atıyor Gülsoy. Üstüne üstlük bu günlük bir çeviri. Hem de bir amatör çevirmen tarafından yapılmış ve orijinal döküman da kaybolmuş. Böylece gündelik dili de pek rahat kullanıvermiş yazar.

İyi bir okur ve iyi bir yazar olunca size gelecek eleştirileri de önceden tahmin edip böyle küçük

manevralarla romanı bir Edebiyat şenliğine döndürebiliyorsunuz.

Sonra gelsin Mitolojik hikayeler, Orpheuslar, Pygmalionlar... Kız Kulesi hikayesi ve daha niceleri.

Gelelim Abdülhamit dönemine. Baş kahraman Fuat, o dönemin meşhur yazarlarından Beşir Fuat'ın gayri meşru oğlu. Fuat'ın babasını barbar sanıp, barbar kanı taşıdığı için hayıflanırken gerçekte onun önemli bir yazar olduğu öğrenip hayatının birden değiştiğine şahit olmak çok heyecan vericiydi.

Ayrıca en az Fuat kadar önemli karakterler Victor, Cecile, Marcel, Alex ve yazarın annesi... Gemide karşılaşım aşık olduğu Isabel. (Burası tamamen bir hayal ürünü olabilir mi?) Isabel'in ikinci kez karşımıza çıkışını Murat Gülsoy'un muzip hayal oyunlarından biri olduğuna kanaat getirdim de ilk karşılaşım konusunda emin olamadım.

Abdülhamit'in damadı Sabahtin Bey (Prens Sabahattin) , tabutta taşıdığı babası Celalettin Paşa romana renk verenlerden. Abdülhamit'in zamanında ki istibdat (despotluk) dönemini Hürriyetçilerin ağzından değişik bir perspektifle vermesi de pek leziz olmuştu.

Bu kısımları okurken Gezi parkı gençlerini de bir nebze olsun anmış oldum.

Bu kitabın ilginç bir tarafı var. İsterseniz 1-2 gün içerisinde rahatlıkla bitirebilirsiniz. Ama satır aralarından öyle sürprizler çıkıyor ki... İncelemek, üzerine düşünmek istiyorsunuz.

Bir de yazarın kullandığı bazı kelimeler eski dilde olunca ben de tek tek not alarak ilerledim. Kelimeleri defterime not edip Türk Dil Kurumundan anlamlarına bakarak ve kendi romanımda kullanımdan öğrendim, özümstedim.

Müstehzi, meskün, zerk etmek, müteessir etmek, şayia, vehmetmek gibi yeni kelimeler kattım hazneme. Hepsini çok sevdim. Benimsedim.

Kitabın üzerine yapılabilecek yüzlerce yorum, analiz, çözümleme var.

Alex'in varoluşu, annenin Fuat üzerinde ki etkisi, Marcel'in vurdumduymazlığı, Charles'ın sefahat düşkünlüğünün Fuat'a etkisi, ablası Feride'nin Valerie, kendisini de Franck oluşu, tek bedende hem Doğu'yu hem Batı'yı taşıyışı, Isabel'in sıcak aile ortamına duyduğu özlem, bir cenin gibi kapanma isteği, Fuat'ın sürekli gördüğü rüyaların anlamları, Kuzguncuk'ta ki ev, sohbet sever sahaf, afyon kullanımı ile beraber usulca hayal dünyasına geçiş, delilik ile gerçeklik arasında ki o gidiş gelişler... Bunların tümü yazarın usta ellerinden katmerlenerek dökülmüş ve sizi bir edebiyat şölenine alıp götürren detaylar.

Bir kitap okuyayım, hem çok sıkıcı olmasın, ağır detaylarla süslü olmasın, kolay okunsun ama aynı zamanda bana güzel hayaller kurdursun diyorsanız doğru adresteniz.

Murat Gülsoy hocama hakkını teslim ediyor, ve usta ellerine sağlık diyorum.

Alın, okuyun, sevin...

Mutlu okumalar...

irem

Yazarın başka bir kitabı üzerine notlar

burada... <http://iuzunhasanoglu.blogspot.com.tr/2012/10/murat-gulsoy-baba-ogul-ve-kutsal-roman.html>